

**รูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการศาสตร์พระราชาสู่สร้างเสริม
ประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา)**

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2*

**A MODEL OF SCHOOL ADMINISTRATION INTEGRATING THE KING'S
PHILOSOPHY TO ENHANCE STUDENTS' CAREER EXPERIENCES AT
BANDONGMUANG SCHOOL (DONGMUANGWITTAYA),
UNDER THE UDON THANI PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 2**

เกษร คำวิโส¹

Kesorn Khamwiso¹

โรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา)¹

Bandongmuang School (Dongmuangwittaya)¹

Email : kesorn2509@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยและพัฒนานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับสร้างรูปแบบศึกษาโดยใช้ประชากรทั้งหมด ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 33 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครู 6 คน เลือกแบบเจาะจง 2) สร้างและตรวจสอบยืนยันรูปแบบ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน เลือกแบบเจาะจง 3) ทดลองใช้รูปแบบ กลุ่มเป้าหมายเป็นครูและบุคลากรทางการศึกษา 28 คน โดยสมัครใจ และ 4) ประเมินรูปแบบ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ใช้และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 53 คน ประเมินความพึงพอใจโดยผู้ใช้ 28 คน เลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ แบบสัมภาษณ์ ประเด็นการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ แบบสอบถามความเป็นไปได้ แบบสอบถามความเหมาะสม แบบนิเทศกำกับติดตามแบบสอบถามความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ และแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และลำดับความต้องการจำเป็น ลำดับที่ 1 ด้านการเตรียมตัวสู่อาชีพ 2) ผลการสร้างรูปแบบ ประกอบด้วย 6 ส่วน ดังนี้ (1) หลักการ (2) วัตถุประสงค์ (3) วิธีดำเนินการ (4) กลไกการบริหาร (5) แนวทางการประเมิน และ (6) เงื่อนไขความสำเร็จ มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก คู่มือมีความเหมาะสมมากที่สุด 3) ผลการทดลองใช้มีสภาพหลังการใช้รูปแบบสูงกว่าก่อน

การใช้รูปแบบ และ 4) ผลการประเมินรูปแบบมีความเหมาะสมความเป็นประโยชน์และมีความพึงพอใจมากที่สุด

คำสำคัญ : รูปแบบ; การบริหารสถานศึกษา; ศาสตร์พระราชา; การสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ

ABSTRACT

The purposes of this research and development were to 1) Study basic information for set a model., employed the total population, 33 teachers and members of the basic education school committee, by purposive sampling. the group of informants interview 6 school administrators and teachers, by purposive sampling. 2) set a model, the informant group in connoisseurship of 9 experts, by purposive sampling. 3) implement a model, 28 teachers, by willing. 4) assessment a model, 58 are users and stakeholders. satisfaction assessment by 28 users. tools used in data collection including, the current condition questionnaire the desired condition questionnaire, interview form, connoisseurship issue questionnaire appropriateness, questionnaire feasibility, supervision and monitoring form, questionnaire appropriateness and usefulness, and a satisfaction questionnaire. the current condition and the desired condition form statistics used in data analysis are percentage. average and standard deviation, and priority needs index.

The results were as follows: 1) Study results basic information, current condition at medium level, desirable condition at the highest level, and the number one need Career Preparation Aspect. 2) Set results a model, consists of 6 parts: (1) principles, (2) objectives, (3) procedure, (4) management mechanism, (5) assessment guidelines, and (6) success conditions. assessment results on suitability at the highest level. and the manual was rated at the highest level of appropriateness. 3) The experimental results indicated that the condition after the implementation of the model was higher than before the implementation. and 4) evaluation results suitability the level of usefulness is at the highest level.

Keywords : A model; School Administration Services; The King's Philosophy; Enhancement of Career Experiences

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

การสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียน การมุ่งให้นักเรียนมีความตระหนักรู้ในอาชีพ ได้สำรวจอาชีพ และการเตรียมตัวสู่อาชีพ และเป็นแนวทางในการปฏิบัติสู่การได้สัมผัสโลกของการทำงานตามสภาพจริงจากสถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาประเทศไปสู่ Thailand

4.0 โดยผู้บริหาร ครูแนะแนวมิบทบาทสำคัญในการประสานความร่วมมือกับบุคคลองค์กร หน่วยงาน ในการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้สร้างเสริมประสบการณ์ในสถานที่การทำงานจริง (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561) ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 4 ด้าน คือ 1) สร้าง ความตระหนักในอาชีพ 2) การสำรวจอาชีพ 3) การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ และ 4) การเลือกอาชีพ โดย การบริหารสถานศึกษาด้วยการจัดโครงการและกิจกรรมให้นักเรียนมีประสบการณ์ตรงเพื่อเตรียม ความพร้อมสู่การทำงานและมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

ศาสตร์พระราชา เป็นองค์ความรู้ที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลย เดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระราชทานแก่ปวงชนชาวไทย ผ่านโครงการอันเนื่องมาจากพระ ราชดำริกว่า 4,000 โครงการ และผ่านศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นผลของ การทรงงานอย่างหนักตลอดรัชสมัยของพระองค์ ในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน (สภานิติบัญญัติ แห่งชาติ, 2560) โดยศาสตร์พระราชา ตามหลักการเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา เป็นแนวคิดและพระราชดำริ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช รัชกาลที่ 9 พระราชทานไว้ เพื่อเป็นแนวทาง ในการพัฒนาประเทศและประชาชนอย่างยั่งยืน โดยยึดหลักความพอประมาณ ความมีเหตุผล การ สร้างภูมิคุ้มกัน และการใช้ความรู้ควบคู่คุณธรรม ซึ่งถูกนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษา เพื่อ พัฒนาผู้เรียน ครู และสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562)

โรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุดรธานี เขต 2 มีวิสัยทัศน์ ภายในปีการศึกษา 2570 โรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) มีระบบ การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ บุคลากรมีคุณภาพในการจัดการเรียนการสอน นักเรียนมีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษา น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ จากการบริหาร สถานศึกษา พบว่า นักเรียนจำนวนมาก ขาดแรงจูงใจและทัศนคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพ โดย เฉพาะงานฝีมือหรืออาชีพอิสระขาด ความรู้พื้นฐานและทักษะชีวิตที่จำเป็นต่อการทำงานจริง และ นักเรียนบางคนมีข้อจำกัดทางเศรษฐกิจ ทำให้ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมหรือฝึกอาชีพเพิ่มเติมได้ ใน ด้านของครูและบุคลากรทางการศึกษาบางส่วนยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะด้านแนะแนว อาชีพ หรือการจัดกิจกรรมอาชีพที่เหมาะสมกับนักเรียนในแต่ละระดับชั้น ทำให้ไม่สามารถจัดการ เรียนรู้เชิงปฏิบัติได้อย่างน่าสนใจ ภาระงานของครูสูง ทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมเสริมอาชีพได้ ต่อเนื่อง ในด้านการบริหารจัดการยังไม่บูรณาการกับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน ทำให้การส่งเสริมอาชีพถูกจำกัดอยู่ในบางรายวิชานั้น อีกทั้งการเชื่อมโยงกับแหล่งเรียนรู้ นอกโรงเรียนหรือสถานประกอบการยังมีน้อยจึงส่งผลให้นักเรียนได้รับการสร้างเสริมประสบการณ์ อาชีพยังไม่เต็มศักยภาพ อีกทั้งยังขาดนวัตกรรมการบริหารที่สร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับ นักเรียนโดยตรงจึงต้องพัฒนานวัตกรรมการบริหารสำหรับการขับเคลื่อนให้เป็นรูปธรรม (โรงเรียน บ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา), 2565)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหาร สสถานศึกษามีบทบาทหน้าที่บริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จึงมีความสนใจที่จะทำการ วิจัย รูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการศาสตร์พระราชาเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ ให้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุดรธานี เขต 2 ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษา

ขับเคลื่อนการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียนอย่างมีคุณภาพส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา
ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงและนโยบายหน่วยงานต้นสังกัดให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการ
ศาสตร์พระราชาเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา)
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

2.2 เพื่อสร้างและตรวจสอบยืนยันรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการศาสตร์
พระราชาเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

2.3 เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการศาสตร์พระราชาเพื่อสร้าง
เสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

2.4 เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการศาสตร์พระราชาเพื่อสร้าง
เสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นข้อมูล/สารสนเทศ สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียน
บ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 สำหรับ
นำไปใช้ในการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียนให้มีคุณภาพต่อไป

3.2 ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ใช้ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในการกำหนดแนวทางการพัฒนา
นวัตกรรมทางการศึกษาสำหรับการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการศาสตร์พระราชาเพื่อสร้างเสริม
ประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการศาสตร์พระราชาเพื่อสร้างเสริม
ประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development, R&D) มีการดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอนตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณา
การศาสตร์พระราชาเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมือง
วิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ศึกษาโดยใช้ประชากรทั้งหมด
ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านดงเมือง
(ดงเมืองวิทยา) ปีการศึกษา 2565 จำนวน 33 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

และการศึกษาแนวทางการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการศาสตร์พระราชาส่งเสริม
ประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู
จากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการ
เก็บรวบรวมข้อมูล 1) แบบสอบถามสภาพปัจจุบันมี มีค่าความตรงเชิงเนื้อหา ระหว่าง 0.80 – 1.00
ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.86 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง 0.57-0.87 แบบสอบถามสภาพที่
พึงประสงค์มีค่าความตรงเชิงเนื้อหา ระหว่าง 0.80 – 1.00 มีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.89 มีค่าอำนาจ
จำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง 0.58-0.92 นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น
(Priority Needs Index) และ 2) แบบสัมภาษณ์ มีความตรงเชิงโครงสร้างตามองค์ประกอบของ
รูปแบบ ระหว่าง 0.80 – 1.00 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ค่าดัชนีความสอดคล้อง และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น และนำข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์มาวิเคราะห์
ข้อมูลด้วยการสรุปประเด็นและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบยืนยันรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการ
ศาสตร์พระราชาส่งเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา)
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ผู้วิจัยสร้างเองจากข้อมูลในขั้นตอน
ที่ 1 และการตรวจสอบยืนยันรูปแบบ ด้วยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่
ผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน ได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3
กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ 1 นักวิชาการ กลุ่มที่ 2 ผู้บริหารการศึกษา กลุ่มที่ 3 ผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีวุฒิ
การศึกษาเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา และวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาโทขึ้นไป
และมีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารการศึกษา หรือการบริหารสถานศึกษา มาแล้วไม่
น้อยกว่า 5 ปี และการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการ
ศาสตร์พระราชาส่งเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา)
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) ประเด็น
การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ มีองค์ประกอบตามโครงสร้างของรูปแบบ มีค่าความตรงเชิงเนื้อหา ระหว่าง
0.80 – 1.00 2) แบบสอบถามความเป็นไปได้ของรูปแบบ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)
และแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความตรงเชิงโครงสร้าง ระหว่าง 0.80 – 1.00 และ
3) แบบสอบถามความเหมาะสมของคู่มือ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และแบบมาตรา
ส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความตรงเชิงโครงสร้าง ระหว่าง 0.80 – 1.00 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่
ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการศาสตร์พระราชาส่งเสริม
ประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 กลุ่มเป้าหมายเป็น ครูและบุคลากรทางการศึกษา 28
คน โดยความสมัครใจ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) คู่มือรูปแบบ 2) แบบนิเทศ กำกับ ติดตาม เป็นแบบ
ตรวจสอบรายการ (Check list) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความตรงเชิงโครงสร้าง
ระหว่าง 0.80 – 1.00 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสหสัมพันธ์
และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการศาสตร์พระราชาเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ โดยผู้ใช้รูปแบบ 28 คน และผู้มีส่วนได้เสีย 25 คน รวม 53 คน ได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประเมินความพึงพอใจโดยผู้ใช้รูปแบบ 28 คน ได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และปรับปรุงรูปแบบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) แบบสอบถามความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความตรงเชิงโครงสร้าง ระหว่าง 0.80 – 1.00 2) แบบสอบถามความพึงพอใจ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความตรงเชิงโครงสร้าง ระหว่าง 0.80 – 1.00 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการศาสตร์พระราชาเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าความต้องการจำเป็น โดยรวมรายด้าน

รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI (I-D) D	ลำดับ
	μ	σ	ระดับ การ ดำเนิน งาน	μ	σ	ระดับ การ ดำเนิน งาน		
1. ด้านการสร้างความตระหนักรู้ในอาชีพ	3.33	0.45	ปานกลาง	4.67	0.42	มากที่สุด	0.402	2
2. ด้านการสำรวจอาชีพ	3.36	0.44	ปานกลาง	4.65	0.42	มากที่สุด	0.383	3
3. ด้านการเตรียมตัวสู่อาชีพ	3.27	0.46	ปานกลาง	4.70	0.41	มากที่สุด	0.437	1
4. ด้านกระบวนการเลือกอาชีพ	3.39	0.42	ปานกลาง	4.59	0.43	มากที่สุด	0.354	4
เฉลี่ยโดยรวม	3.34	0.44	ปานกลาง	4.65	0.42	มากที่สุด	0.393	

จากตารางที่ 1 สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.34$, $\sigma = 0.44$) สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.65$, $\sigma = 0.42$) ลำดับความต้องการจำเป็นเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านการเตรียมตัวสู่อาชีพ ($PNI_{modified} = 0.437$) ลำดับที่ 2 ด้านการสร้างความรู้ในอาชีพ ($PNI_{modified} = 0.402$) ลำดับที่ 3 ด้านการสำรวจอาชีพ ($PNI_{modified} = 0.383$) และลำดับที่ 4 ด้านกระบวนการเลือกอาชีพ ($PNI_{modified} = 0.354$) ตามลำดับ

5.2 ผลการสร้างและตรวจสอบยืนยันรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการศาสตร์พระราชาเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 พบว่า ผลการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการศาสตร์พระราชาเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก และผ่านการประเมินทุกส่วน

5.3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการศาสตร์พระราชาเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 พบว่า จากการทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการศาสตร์พระราชาเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 มีการดำเนินการตามคู่มือ หลังการใช้รูปแบบมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบ ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้าน

5.4 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการศาสตร์พระราชาเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 พบว่า 1) รูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการศาสตร์พระราชาเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 มีความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ความพึงพอใจของผู้ใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการศาสตร์พระราชาเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 อยู่ในระดับมากที่สุด

6. อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการศาสตร์พระราชาเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 อภิปรายผล ได้ดังนี้

6.1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการศาสตร์พระราชาเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 พบว่า สภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ความต้องการจำเป็นอันดับ 1 คือ ด้านการเตรียมตัวสู่อาชีพ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้ดำเนินการสังเคราะห์เอกสารเพื่อให้ได้องค์ประกอบและตัวบ่งชี้

ของการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียน และศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของศาสตร์พระราชา ประเมินความเหมาะสมและสร้างแบบสอบถามที่เป็นการบูรณาการศาสตร์พระราชาในการบริหารสถานศึกษา นำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นครูและบุคลากรทางการศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) ทำให้ทราบผลการศึกษามีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง และกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนการบริหารสถานศึกษาเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียนมีความเห็นว่าการให้มีการดำเนินการที่พึงประสงค์หรือต้องการให้เกิดขึ้นตามการบริหารตามแนวคิดดังกล่าว อีกทั้งมีการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นทำให้ทราบว่าด้านการเตรียมความพร้อมเข้าสู่อาชีพมีความต้องการจำเป็นสูงสุดทำให้เห็นว่าการเตรียมความพร้อมเป็นขั้นตอนที่สำคัญสำหรับที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องดำเนินการอย่างจำเป็นเร่งด่วน ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2560) ได้เสนอว่า การเตรียมตัวสู่อาชีพ เป็นการรู้จักตนเองโดยการประเมินความสนใจ ความถนัด บุคลิกภาพ และค่านิยม การศึกษาลักษณะงาน ความต้องการของตลาดแรงงาน โอกาสความก้าวหน้า และรายได้ การวางแผนเส้นทางอาชีพ กำหนดเป้าหมายอาชีพระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว การพัฒนาความรู้ และทักษะ ฝึกฝนทักษะวิชาการและวิชาชีพ การสร้างประสบการณ์และเครือข่าย ฝึกงาน สหกิจศึกษา ทำโครงการร่วมกับสถานประกอบการหรือประกวดผลงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษร คำวิโส (2568) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารเพื่อการมีงานทำของนักเรียนโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และลำดับความต้องการจำเป็น ลำดับที่ 1 การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ และสายฟ้า หาสีสุข (2568) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการนิเทศแบบเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด และลำดับความต้องการจำเป็น ลำดับที่ 1 ด้านเข้าถึง

6.2 ผลการสร้างและตรวจสอบยืนยันรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการศาสตร์พระราชาเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 พบว่า รูปแบบประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 หลักการ ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์ ส่วนที่ 3 วิธีดำเนินการ ประกอบด้วย 1) ด้านการสร้างความรู้ในอาชีพ 2) ด้านการสำรวจอาชีพ 3) ด้านการเตรียมตัวสู่อาชีพ และ 4) ด้านกระบวนการเลือกอาชีพ ส่วนที่ 4 กลไกการบริหาร ส่วนที่ 5 แนวทางการประเมิน และส่วนที่ 6 เงื่อนไขความสำเร็จ มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และคู่มือรูปแบบมีความเหมาะสมอยู่ในมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้วิจัยได้ดำเนินการยกร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาจากข้อมูลที่ได้จากการศึกษาทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ นำเข้าสู่กระบวนการตรวจสอบยืนยันด้วยการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้ได้รูปแบบที่มีความถูกต้องและเป็นไปได้ตามหลักวิชาการผ่านการประเมินความเป็นไปได้ และนำมาสร้างคู่มือผ่านการประเมินความเหมาะสมโดยผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดียวกับการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญมีความเหมาะสมมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าคู่มือมีความเหมาะสมสามารถนำไปขับเคลื่อนในสถานการณ์จริง ดังที่ สมาน อัครภูมิ (2550) ได้เสนอองค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย 1) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 2) ทฤษฎีพื้นฐานและหลักการของรูปแบบ 3) ระบบงานและกลไก

4) วิธีดำเนินการของรูปแบบ 5) แนวทางการประเมินผลรูปแบบ และ 6) เงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ และบัณฑิตย ศรีพุทธานกูร (2568) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ รูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ ประกอบด้วย 5 ส่วน ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์ ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ ส่วนที่ 3 กลไก ส่วนที่ 4 แนวทางการประเมิน และส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

6.3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการศาสตร์พระราชาเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 พบว่า ผลการนิเทศ กำกับ ติดตาม ตามรูปแบบ โดยรวมก่อนการใช้รูปแบบอยู่ในระดับปานกลาง และหลังการใช้รูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้วิจัยได้นำรูปแบบที่ผ่านการตรวจสอบยืนยันและประเมินความเป็นไปได้ และคู่มือที่มีความเหมาะสมมาใช้ในสถานการณ์จริงคือใช้ในการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) ขับเคลื่อนโดยผู้บริหารสถานศึกษา และดำเนินการอย่างเคร่งครัดโดยครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา เกิดผลการใช้ที่พึงประสงค์สามารถพัฒนาต่อยอดให้เกิดคุณภาพสูงขึ้นได้ต่อไป แสดงให้เห็นว่ารูปแบบที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นสามารถนำเดินการบริหารให้เกิดประสิทธิภาพได้จริง ดังที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2554) ได้เสนอความสำคัญของศาสตร์พระราชา ไว้ การทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นการดำเนินงานในลักษณะทางสายกลางที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของสังคมไทย และสามารถปฏิบัติได้จริง โดยทรงเน้น การพัฒนาคน สอดคล้องกับงานวิจัยของฮาปียะ หลงสลา (2568) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์โดยใช้เบญจภาคีเครือข่ายเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนบ้านท่าแพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ผลการทดลองใช้รูปแบบ พบว่า การประเมินทักษะอาชีพของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด และ Sabrina (2018) ทำวิจัยเรื่องความเข้าใจการสอนด้านทักษะชีวิต ในห้องเรียนระดับประถมศึกษาของครูชาวฟินแลนด์และครูชาวสิงคโปร์ ผลการวิจัยพบว่าภาคส่วนที่ ผลต่อการเรียนการสอนทักษะชีวิต นอกจากการออกแบบหลักสูตรแห่งชาติที่ต้องคำนึงถึงทักษะชีวิตแล้ว สิ่งที่มีผลมากที่สุดกลับเป็นความสามารถส่วนตัวของครูแต่ละคนที่โรงเรียน รวมทั้งความใส่ใจของผู้ปกครองแต่ละครอบครัว ผลวิจัยยังเปิดเผยให้เห็นว่า ความเข้าใจ การสอนทักษะชีวิตแต่ละประเทศมีความแตกต่างกัน โดยสิ่งที่มีผลมาจากความแตกต่าง ด้านทักษะการสอนของครูและความแตกต่างจากอิทธิพลของวัฒนธรรมแต่ละท้องถิ่น

6.4 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการศาสตร์พระราชาเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 พบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ผู้ใช้รูปแบบมีความพึงพอใจมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้วิจัยได้นำรูปแบบที่ผ่านการประเมินมาใช้ในการบริหารจัดการในสถานศึกษาซึ่งเป็นการลงปฏิบัติงานในสถานการณ์จริงหลังจากสิ้นสุดการทดลองให้มีการประเมินโดยผู้ใช้รูปแบบและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นตัวแทนนักเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดย

บูรณาการศาสตร์พระราชาเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 มีความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุดแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพจากการทดลองใช้ และผู้ใช้ประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า รูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้ได้จริงและมีผลลัพธ์เกิดขึ้นตามวัตถุประสงค์ ดังที่ UNESCO (2016) ได้เสนอว่า การสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพเป็นแนวทางสำคัญในการผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพ มีสมรรถนะตรงตามสาขาอาชีพที่ตลาดแรงงานต้องการ ช่วยลดปัญหาการว่างงานและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อิศรพล ปิ่นขจร (2567) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมสมรรถนะทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนมหาไศยพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคสกลนคร รูปแบบ มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด และ Lamberton (2005) ได้ศึกษาเรื่อง ความพอเพียงอย่างยั่งยืน: ความตรงกันภายในของรูปแบบความยั่งยืน พบว่า การพัฒนาอย่างยั่งยืนได้ประสบความสำเร็จ และได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางไปทั่วโลก ซึ่งเป็นเป้าหมายที่เหมาะสมสำหรับมนุษยชาติ การนำแนวคิดทั้งระดับภาครัฐละเอกชนได้แสดงให้เห็นถึงความยุ่งยากที่เกี่ยวข้องในบางส่วนที่นำไปสู่ความขัดแย้งระหว่างมิติทางนิเวศวิทยา สังคมและเศรษฐกิจ ที่รวมกันอยู่ภายในการแปลความหมายร่วมกันของการพัฒนาอย่างยั่งยืน

8. องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการศาสตร์พระราชาเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ประกอบด้วย 6 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 หลักการ ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์ ส่วนที่ 3 วิธีดำเนินการ ประกอบด้วย 1) ด้านการสร้างความรู้ในอาชีพ 2) ด้านการสำรวจอาชีพ 3) ด้านการเตรียมตัวสู่อาชีพ และ 4) ด้านกระบวนการเลือกอาชีพ ส่วนที่ 4 กลไกการบริหาร ส่วนที่ 5 แนวทางการประเมิน และส่วนที่ 6 เงื่อนไขความสำเร็จ ซึ่งเป็นโครงสร้างที่แสดงความสัมพันธ์ของเนื้อหา กระบวนการในการเป็นนวัตกรรมสำหรับนำไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการศาสตร์พระราชาเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ ดังภาพที่ 1

**รูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการศาสตร์พระราชาเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียน
โรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2**

ส่วนที่ 1 หลักการ

- 1.1 เป็นรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการศาสตร์พระราชาเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียนโดยใช้หลักการเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา
- 1.2 เป็นรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการศาสตร์พระราชาเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียน โดยใช้หลักการบริหารตามวงจรคุณภาพเต็มมิ่ง
- 1.3 เป็นรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการศาสตร์พระราชาเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียนโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อให้โรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) มีการดำเนินการบูรณาการศาสตร์พระราชาขับเคลื่อนการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียนที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและสภาพบริบทของพื้นที่
- 2.2 เพื่อส่งเสริมการดำเนินการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียนของโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) ให้สามารถเป็นแบบอย่างได้

ส่วนที่ 3 วิธีดำเนินการ

- 3.1 ด้านการสร้างความรู้ความตระหนักรู้ในอาชีพ
- 3.2 ด้านการสำรวจอาชีพ
- 3.3 ด้านการเตรียมตัวสู่อาชีพ
- 3.4 ด้านกระบวนการเลือกอาชีพ

ส่วนที่ 4 กลไกการบริหาร

- 4.1 กลไกการจัดโครงสร้างการบริหารขององค์กรให้มีความเหมาะสม
- 4.2 กลไกการบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดศาสตร์พระราชา หลักการ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา
- 4.3 กลไกการบริหารจัดการ ประกอบด้วย การวางแผน การดำเนินการ การกำกับติดตามตรวจสอบ และการปรับปรุงพัฒนา
- 4.4 กลไกการสื่อสารและสารสนเทศ โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยสะดวกต่อการใช้งาน

ส่วนที่ 5 แนวทางการประเมิน

- 5.1 ประเมินผลการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการศาสตร์พระราชาเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียนตามคู่มือ
- 5.2 ประเมินผลลัพธ์หรือผลงานเชิงประจักษ์ที่เกิดจากการบริหารการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการศาสตร์พระราชาเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียน

ส่วนที่ 6 เงื่อนไขความสำเร็จ

- 6.1 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์ในการน้อมนำศาสตร์พระราชามาประยุกต์ใช้ในการบริหารอย่างเป็นระบบ ด้วยการวางแผน ดำเนินการ กำกับติดตาม และปรับปรุงพัฒนา อย่างมุ่งมั่น
- 6.2 ความร่วมมือของครูและบุคลากรทางการศึกษาครูต้องมีความเข้าใจในหลักคิดของศาสตร์พระราชา และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้นักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ
- 6.3 การมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคีเครือข่ายได้รับความร่วมมือจากผู้ประกอบการ ผู้นำชุมชน หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และท้องถิ่น ในการสนับสนุนทรัพยากร ความรู้ และพื้นที่เรียนรู้จริงให้กับนักเรียน
- 6.4 การบริหารจัดการทรัพยากรอย่างพอเพียงและคุ้มค่าใช้ทรัพยากรทางการศึกษาอย่างรู้คุณค่าและประหยัด สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการพัฒนาอาชีพของนักเรียน

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

9.1.1 จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการศาสตร์พระราชาเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 พบว่า ด้านการเตรียมตัวสู่อาชีพ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด และเมื่อนำมาจัดลำดับความต้องการจำเป็นปรากฏว่ามีความต้องการจำเป็นอยู่อันดับ 1 แสดงให้เห็นว่า การสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียน ในด้านการเตรียมตัวสู่อาชีพ เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญเพราะเป็นขั้นตอนที่ต้องเรียนรู้โดยอาศัยระยะเวลาสั่งสมเป็นประสบการณ์ เพื่อให้นักเรียนสามารถตัดสินใจเลือกอาชีพหรือศึกษาต่อได้อย่างเหมาะสม ดังนั้น ผู้บริหารการศึกษาในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 2 ควรมีการกำหนดนโยบายและแนวทางในการขับเคลื่อนรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการศาสตร์พระราชาเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียนอย่างเป็นรูปธรรมมีการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินการบริหารของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

9.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

9.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตามนโยบายการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการศาสตร์พระราชาเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียนมีการมอบหมายงานตามโครงสร้างการบริหารสถานศึกษา และเสริมสร้าง สนับสนุน นิเทศและติดตามอย่างต่อเนื่องโดยทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ

9.2.2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามโครงสร้างการบริหารของสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการศาสตร์พระราชาเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียนอย่างเต็มกำลังความสามารถ

9.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการศาสตร์พระราชาเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 พบว่า ด้านการเตรียมตัวสู่อาชีพ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด และเมื่อนำมาจัดลำดับความต้องการจำเป็นปรากฏว่ามีความต้องการจำเป็นอยู่อันดับ 1 ควรมีการวิจัยในครั้งต่อไปในเชิงลึกด้านดังกล่าวให้มีการพัฒนาในทางที่ดีขึ้น ในลักษณะการวิจัยและพัฒนา เช่น

9.3.1 ควรวิจัยการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการศาสตร์พระราชาเพื่อการเตรียมตัวสู่อาชีพให้กับนักเรียน

9.3.2 ควรวิจัยการพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการศาสตร์พระราชาเพื่อการเตรียมตัวสู่อาชีพให้กับนักเรียน

10. บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **แนวทางการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน** กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : สำนักส่งเสริมกิจการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- เกษร คำวิโส. (2568). รูปแบบการบริหารเพื่อการมีงานทำของนักเรียนโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2. **วารสารพุทธนวัตกรรมการศึกษา**. 1(1). 17-30.
- โรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา). (2565). **แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2565**. อุดรธานี : โรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา).
- สถานิติบัญญัติแห่งชาติ. (2560). **วิทยาศาสตร์พระราชฯ : ผู้นำโลกด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน (ปรัชญาพระราชฯ: ผู้นำโลกด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน)**. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการโครงการเพื่อเป็นเกียรติแก่สถานิติบัญญัติแห่งชาติ.
- สมาน อัสวภูมิ. (2550). การใช้การวิจัยพัฒนารูปแบบในวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอก. **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี**. 2(2). 76-84.
- สายฟ้า หาสีสุข. (2568). การพัฒนากระบวนการนิเทศแบบเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. **วารสารพุทธนวัตกรรมการศึกษา**. 1(1). 1-15.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). **แนวทางการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียน**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). **คู่มือการจัดการเรียนรู้บูรณาการศาสตร์พระราชฯ**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). **การทรงงานพัฒนาประเทศ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว**. กรุงเทพฯ : ศูนย์การพิมพ์เพชรรุ่ง.
- สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ และบัณฑิตย์ ศรีพุทธางกูร. (2568). รูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์. **วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์**. 9(1). 135-146.
- อิสรพล ปิ่นขจร. (2567). **รูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมสมรรถนะทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนมหาไชยพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์**. ขอนแก่น : วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น.
- ฮาบีชะ หลงสลา. (2568). รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์โดยใช้เบญจภาคีเครือข่ายเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านท่าแพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล. **วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์**. 12(8). 50–62.
- Lamberton, G. (2005). **Sustainable sufficiency: An internally consistent version of sustainability**. N.P. : Sustainable Development.

- Sabrina. (2018). Life Skill Education: **Teachers' Perceptions in Primary School Classrooms in Finland and Singapore**. Master's Thesis in Education. Finland : University of Jyvaskyla.
- UNESCO. (2016). **Strategy for Technical and Vocational Education and Training (TVET) 2016–2021**. Paris : UNESCO.